

obliki učečej se slovenskeje mladini v roke, kajti za otroke je najboljše komaj dobro; a do sedaj se še nihče o tem važnem predmetu nij hotel oglasiti.

Slišal sem, da je spretno pero uže omočeno, skušeni mož zopet obrisal, menč, ko bi se njegova kritika utegnila napačno tolmačiti. Tudi o meni bi se lahko ti napačni nazori pri enem ali drugem scimili; a glede nedvomljive važnosti spomenutega predmeta in z ozirom na dvakratni poziv od odlične strani, bom v kratkih potezah načertal svoje osobno mnenje o slovniškem delu v „Začetnici“ in „Drugem berilu“. Da se oziram tukaj tudi na slovniški del v „Začetnici“ prouzučuje to, ker ima „Začetnica“ slovniško prilogo, katera se v „Drugem berilu“ nadaljuje.

Začetnica začenja slovnicu sè stavkom, kakor se novejši nemški slovniški izdelki tudi tega pota deržé; jaz se za to pot podučevanja ne morem ogreti, kar natančnejše omenjam v prvi številki „Uč. Vestnika“ v predgovoru k svojim slovniškim obravnavam“. Nekateri terdó, da je nauk, ako se začenja s posameznimi deli stavka — z besednimi plemeni, pregol, suhoparen, predolgočasen, da predolgo ne doseže svojega namena i. t. d. — Odličen, učen gospod, ki se tudi bavi sè slovniško sestavo, mi je sicer rekel, da se z otroki, od kterih je učitelj v prvem letu doslednje zahteval odgovora v celih stavkih, uže v drugem šolskem letu sme pričenjati v slovnicu sè stavkom.

Priznavam, da je na tem nekoliko resnice, a vendar še ostaja mnogo razlogov, kateri po mojem mnenji zoper ta način začetnega slovniškega poduka govore.

Kar se tiče dolgočasnosti in suhoparnosti pri obravnavi posameznih stavkovih delov, je resnica, ako bi se to hotelo podučevati po načinu, kakor se „iz stolice tradira“; ako se pa učitelj med otroke spusti in z njimi stvar obravnava otroškeje zmožnosti primerno, zgubi se vsa golost, suhoparnost in dolgočasnost, na njih mesto stopi živahnost, veselost, pravo zanimanje — in dober uspeh gotovo ne izostane. Se vé, tukaj je pač tisti „otroškeje zmožnosti primerno“ naj težje zadeti. Pa tukaj velja, kakor povsod: „Uebung macht den Meister“. Pa tudi v individualnosti učiteljevej je dostokrat shranjen dober kos uspeha ali neuspeha pri podučevanju mladeži.

(Dalje prih.)

Dopisi in novice.

— Iz seje c. k. dež. šl. svéta dné 11. novembra 1879.

Razrešene so bile prošnje za oprostitev šolnine na gimnaziji, na državni realki, na c. k. vadnicah.

Prošnje nekaterih učiteljev za dopolnivne doklade pri njih plačah so bile razrešene.

Prošnja vdove ljudskega učitelja, ki je bil začasno umeščen, za pokojnino in odgojnino otrokom, napotuje se deželnemu odboru, da dovoli preskerbnine po milostni poti.

Poročilo c. k. nadzornika za srednje šole v nadzorovanji dveh gimnazij se jemlje na znanje, in se bode predložilo sl. ministerstvu.

Pet ljudskih učiteljev se stalno umešča.

Potovalno poučevanje na ljudski šoli, kakor je nasvetoval c. k. okrajni solski svet, se odobruje in dotičnemu učitelju se dovoli primerna nagrada.

Poročilo c. k. nadzornika za ljudske šole o šolstvu na Kranjskem l. 1879 se jemlje na znanje in se ima predlagati na višje mesto.

Na podlagi vloge krajnega šolskega sveta in po nasvetu dotičnega okrajnega šolskega sveta se dovoli poldnevno poučevanje na dvorazredni ljudski šoli.

Razrešene so bile pritožbe o kaznih zastran šolskih zamud, potem prošnje za nagrado in denarno pripomoč.

— Dne 4. decembra l. 1879.

Predseduje vitez dr. Anton Schöppl, namestovalec c. k. dež. predsedniku, navzočih je 8 članov.

Na dnevnem redu je bilo:

Dve soseski se pripravate, kako se ima obrniti prihodek od štantov, ki je po fasionu odmenjen za šolske potrebščine; c. k. vlada je o tem prašala dež. sl. svet, ki oddaja svoje mnenje.

Poročilo ravnateljstva c. k. spraševalne komisije za splošne ljudske in meščanske šole, ki se tiče spraševanj, izvršivših se mesca oktobra l. 1879., jemlje se na znanje, in razpolaga se s čistim ostankom spraševalnih taks.

Razsoja se o pozivu krajnega šolskega sveta, ki se tiče stannarine, ki je bila priznana nekemu učitelju.

Prošnja šolskega sluge za povišanje njegove plače in za pripomoč k službeni obleki (Equipierungsbeitrag) predlaga se na višje mesto.

Prošnja za pokojnino iz milosti bivšemu začasnemu učitelju, predložena po c. k. okrajnem šol. svetu, napotuje se kranjskemu deželnemu odboru.

O prošnji učiteljske vdove za pokojnino oziroma po milostni poti oddaja se mnenje deželnemu odboru.

Prošnja realnega učenca za oproščenje šolnine se razrešuje.

Bukve za telovajo, katere je izdal nek učitelj, predlagajo se na višje mesto.

Da se privolijo državne štipendije za možko in žensko učiteljskišče v Ljubljani za leto 1880, oddajajo se nasveti na višje mesto.

Razsoja se o disciplinarni preiskavi, katero je izvršil c. k. okrajni šol. svet o nekem učitelju.

Dvoje učiteljev se stalno umeščuje.

Zbirka kebrov, katero je namenil župni oskerbnik Šimen Robič kaki šoli, oddaja se svojemu namenu, in izreka se gosp. R. zahvala in priznanje dež. sl. sveta.

Letno sporočilo o srednjih šolah na Kranjskem za l. 1878/79 predlaga se na višje mesto.

Razrešujejo se prošnje za nagrado.

— Iz seje okraj. šl. sveta v Sežani dne 27. nov. t. l. Občini N. se izplača 2000 gl. še v tek. letu kot doplačilo za sl. hišo, pa 100 gl. za razne